

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра політичних інститутів та процесів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИБОРЧІ ТЕХНОЛОГІЇ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Політологія»
Спеціальність 052 Політологія
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
політичних інститутів та процесів,
Протокол № 5 від 1 грудня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виборчі технології
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Викладач (-і)	Березовська-Чміль Олена Борисівна
Контактний телефон викладача	+38(0342)59-61-46
Е-mail викладача	olena.berezovska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна та заочна
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS , 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/2170
Консультації	Упродовж вивчення курсу згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна «Виборчі технології» є вибірковою компонентою підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Предметом вивчення навчальної дисципліни є система теоретико-емпіричних знань про сутнісні характеристики і специфіку виборчих технологій та їх застосування у виборчих кампаніях	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета: підготовка висококваліфікованих фахівців, що володіють різноманітними технологічними прийомами, здатні до практичної і консультативної діяльності з підготовки й проведення виборчих кампаній.	
Цілі: поглибити знання студентів з основ організації та проведення виборчих кампаній, особливостей застосування технологічних прийомів на різних етапах виборчого процесу, організаційної та комунікативної складових виборчої кампанії.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральна компетентність	
ІК01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.	
Загальні компетентності	
ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.	
ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним	
ЗК06. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	
ЗК06. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.	
ЗК07. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	
Спеціальні (фахові, предметні) компетенції	
СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	
СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	
СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.	
СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	
СК06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні	

СК07. Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності, в тому числі з урахуванням потреб забезпечення сфер національної безпеки держави.

СК08. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців.

Результати навчання

РН01 Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності

РН03 Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності

РН04 Мати навички професійної комунікації

РН05 Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

РН06 Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності

РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

РН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

РН16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16 год./ 4 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18 год. / 6 год.
самостійна робота	56 год. / 80 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	Політологія	4	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	семінар	сам. роб.
Тема 1. Теоретичні основи дослідження виборчих технологій	2	2	6
Тема 2. Виборчі технології в системі політичних технологій	2	2	6
Тема 3. Класифікація виборчих технологій	2	2	6
Тема 4. Особливості застосування виборчих технологій	2	2	6
Тема 5. PR у виборчих технологіях	2	2	6
Тема 6. Використання виборчих технологій під час виборчої кампанії	2	2	6
Тема 7. Стратегія і тактика виборчої кампанії	2	2	6
Тема 8. Ресурси та фінансування виборчої кампанії		2	6
Тема 9. Маніпуляція свідомістю електорату як виборча технологія	2	2	8
ЗАГ:	16	18	56

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	<p>Структура розподілу балів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) робота на лекціях та семінарських заняттях – 55 балів 2) індивідуальне завдання – 20 балів; 3) контрольна робота – 20 балів; 4) самостійна робота – 5 балів. <p><i>Загальна кількість – 100 балів, форма підсумкового контролю - залік.</i></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Оцінка в балах</th> <th style="text-align: center;">Оцінка в національній шкалі</th> <th style="text-align: center;">Оцінка за шкалою ECTS</th> <th style="text-align: center;">Оцінка за залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">90-100</td> <td style="text-align: center;">відмінно</td> <td style="text-align: center;">A</td> <td rowspan="5" style="text-align: center; vertical-align: middle;">зараховано</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">80-89</td> <td rowspan="3" style="text-align: center;">добре</td> <td style="text-align: center;">B</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">70-79</td> <td style="text-align: center;">C</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">60-69</td> <td style="text-align: center;">D</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">50-59</td> <td style="text-align: center;">задовільно</td> <td style="text-align: center;">E</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">26-49</td> <td style="text-align: center;">незадовільно (з можливістю повторного складання)</td> <td style="text-align: center;">FX</td> <td rowspan="2" style="text-align: center; vertical-align: middle;">незараховано</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">1-25</td> <td style="text-align: center;">незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)</td> <td style="text-align: center;">F</td> </tr> </tbody> </table>	Оцінка в балах	Оцінка в національній шкалі	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за залік	90-100	відмінно	A	зараховано	80-89	добре	B	70-79	C	60-69	D	50-59	задовільно	E	26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX	незараховано	1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F
Оцінка в балах	Оцінка в національній шкалі	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за залік																							
90-100	відмінно	A	зараховано																							
80-89	добре	B																								
70-79		C																								
60-69		D																								
50-59	задовільно	E																								
26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX	незараховано																							
1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F																								
Вимоги до письмової роботи	<p>Письмове опитування здійснюється у формі письмової контрольної роботи (або тестування), що максимально оцінюється у 20 балів.</p> <p>Виконання письмової роботи передбачає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) повторення здобувачами лекційного матеріалу та отриманих знань під час підготовки та проведення семінарських занять, самостійного опрацювання рекомендованої літератури; 2) при написанні роботи - виявлення розуміння сутності понять і термінів (10 балів), вміння аналізувати, структурувати основні принципи та методи дослідження (10 балів); 																									
Семінарські заняття	<p>Оцінювання знань студентів на семінарських заняттях проводиться за п'ятибальною шкалою. Пропонуються наступні форми роботи на семінарських заняттях: виступ, презентація, опонування, доповнення, участь у дискусії. При цьому враховуватимуться лише логічно обґрунтовані виступи, альтернативні тези, змістовні доповнення, що дійсно сприятимуть розгляду проблемних питань. Усна відповідь може бути доповнена наочними посібниками, зокрема, візуалізованою презентацією (обсягом 10-15 слайдів), зміст та використання якої оцінюється окремо.</p> <p>Критеріями оцінки при усних відповідях можуть бути: повнота розкриття питання; логіка викладення; впевненість та переконливість, культура мови; використання основної та додаткової літератури (монографій, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичність міркування, вміння робити порівняння, висновки.</p>																									

	<p>Виступи на семінарських заняттях оцінюються за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; – «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; – «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю; – «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>За умови відпрацювання пропущених занять та належного виконання завдань студент (-ка) допускається до екзамену (підсумкова оцінка є результатом сумування балів за всі виконані завдання та форми контролю). Усі види завдань студенти повинні виконати до моменту виставлення підсумкової оцінки (як правило підсумковий бал виставляється на останньому семінарському занятті в кінці семестру). Мінімальна кількість балів для складання заліку – 50, максимальна – 100.</p>
<p>7. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p>Політика навчального курсу передбачає Perezдачу усіх невиконаних завдань у випадку пропущених занять без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на заняттях або ж невчасного виконання завдань студенту пропонується у визначений викладачем день і час відпрацювати пропущені заняття. У випадку незадовільного виконання завдань, виявів недобропорядної поведінки, академічної недоброчесності (списування, плагіату тощо), викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи. З поважних причин</p>	

(наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно за умови погодження із керівником курсу.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Можливе зарахування результатів неформальної освіти у відповідності з Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти: [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника \(Редакція 3\) \(введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.\)](#)

8. Рекомендована література

- ✓ Лісничий В. В., Грищенко В. О. Сучасний виборчий PR: Навч. посібник / В. В. Лісничий, В. О. Грищенко, В. М. Іванов, М. В. Кінах та ін. – Сєверодонецьк: ЕВРИКА, 2010. – 480 с. – ISBN 966-580-158-9.
- ✓ Лавренко О. Проблеми формування іміджу кандидата в депутати. Трибуна: Всеукраїнський громадсько-політичний і теоретичний журнал Товариства «Знання» України і Спілки журналістів України. - 2005. – № 7/8. – С. 24–25. – ISSN 0868-8117.
- ✓ Миліневський М. Імідж політичних партій: Визначення та структура поняття // Політична наука. – К.: АДЕФ-Україна, 2007. – С. 340–342. – ISSN 1998-1775.
- ✓ Бебик В.М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: технологія, техніка, паблік рилейшнз. К., 2005.
- ✓ Бебик В.М. Менеджмент виборчої кампанії. Ресурси. Технології. Маркетинг. К., 2001.
- ✓ Варій М.Й. Політико-психологічні передвиборчі технології: Навч.-метод. Посіб. К., 2003.
- ✓ Березовець Т. Політична реклама та проблеми формування іміджу політичного лідера в Україні. К., 2002.
- ✓ Березовець Т. Політичний консалтинг в Україні. К., 2005.
- ✓ Бучин М. Ресурси виборчої кампанії та особливості використання в Україні: монографія. Львів, 2009.
- ✓ Кочубей Л. Виборчі технології: політологічний аналіз (на прикладі виборів до парламенту сучасної України): Монографія. К., 2006.
- ✓ Куліш А., Смолевська Н. Вибори, агітація, медіа: Практичні поради. К., 2005.
- ✓ Семенюк Т.Ю. Інформаційна складова передвиборчої боротьби політичних партій / Сучасна українська політика: політики і політологи про неї. Випуск 19. К. Український центр політичного менеджменту, 2010. С.255-261.
- ✓ Слісаренко І.Ю. Паблік рилейшнз у системі комунікації та управління. К., 2001.
- ✓ Сучасний виборчий PR / кер. Авт. кол. В.В.Лісничий. К., 2004.
- ✓ Шведа Ю.Р. Партії та вибори: Енциклопедичний словник. Львів, 2010.
- ✓ Шведа Ю. Технологія виборчої кампанії. Основи електорального маркетингу та менеджменту: навч.-метод. посіб. Львів, ЛНУ, 2013.
- ✓ Березовська-Чміль О. Теоретико-концептуальні основи дослідження політичного іміджу. *Вісник Прикарпатського університету. Політологія.* Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ: ЛІК, Вип. 12. 2018. С.17-21.

- ✓ Березовська-Чміль О.Б. Політична іміджелогія та політичний іміджмейкінг як теорія та практика творення політичного іміджу. *Прикарпатський вісник НТШ. Думка*. 2018. Вип. 5 (49). С.107-114. (у співав. з Кобець Ю.В.)
- ✓ Березовська-Чміль О.Б. Детермінанти формування іміджу політика. *Соціально-гуманітарний вісник: зб. наук. пр.* Вип. 22. Харків: СГ НТМ «Новий курс». 2018. С. 55-56.
- ✓ Berezovska-Chmil O., Kobets Y. THE ROLE OF THE POLITICAL LEADER IN POLITICAL CONFLICTS. *The 5th International scientific and practical conference "Modern and global methods of the development of scientific thought"* (October 25 – 28, 2022) Florence, Italy. International Science Group. 2022. p. 490-495.